

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT
Seksioni i Përgjithshëm

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. K1/I112-5 Prot.
Nr.doc. 202201549/4

Tiranë 06.06.2023

Lënda : *Rekomandim për ushtrimin e plotë dhe efektiv të funksioneve me qëllim përmirësimin e kushteve të jetesës së komunitetit Egjiptian që banon në lagjen "Partizani", në mënyrë të vazhdueshme dhe të qëndrueshme, dhe sigurimin e angazhimit institucional në këtë çështje*

BASHKISË VLORË

Të nderuar,

Institucioni i Avokatit të Popullit është njohur me shqetësimin e banorëve të komunitetit Egjiptian në media, ku shprehen ankesat për sa i takon mungesës së investimeve në infrastrukturë, mungesës së shërbimeve, por dhe vonesave në lëshimin e dokumentave të pronësisë së banesave ku jetojnë. Në këto kushte, me qëllim garantimin e mbrojtjes efektive të të drejtave të këtij komuniteti, në përputhje me nenin 13 të ligjit nr.8454 datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kemi filluar me iniciativë ndjekjen e kësaj çështje.

Për qëllime të hetimit administrativ, kemi kërkuar informacion lidhur me problematikën e ngritur nga banorët e komunitetit Egjiptian si dhe kemi kërkuar të informohemi lidhur me planifikimin e investimeve afatgjata në infrastrukturë në zonat ku banojnë anëtarët e komunitetit Egjiptian në Vlorë, veçanërisht në lagjen "Partizani", si dhe të na vendoset në dispozicion çdo informacion që i shërben hetimit administrativ¹.

Problematika e paraqitur lidhet *së pari* me cilësinë dhe kushtet e jetesës së një komuniteti banorësh, pjesë e minoritetit kombëtar Egjiptian në vendin tonë, konkretisht komunitetit Egjiptian në lagjen "Partizani" në Vlorë, e *së dyti* me detyrimin e ushtrimit të kompetencave nga ana e organeve të njësisive të vetëqeverisjes vendore për ofrimin e shërbimeve publike.

Përmbushja e detyrimeve, që rrjedhin nga angazhimet ndërkombëtare por edhe nga kuadri ligjor e strategjik i brendshëm për përmirësimin e kushteve të jetesës së minoritetit Egjiptian, me qëllim

¹ Shkresat nr. K1/I111-2, datë 28.12.2022 dhe nr. K1/I112-3 datë 31.01.2023 të institucionit të Avokatit të Popullit drejtuar Bashkisë Vlorë;

që ky minoritet të jetojë me standartet e pjesës tjetër të popullsisë në vendin tonë, kërkon koordinim ndërinstucional, me rëndësi thelbësore për mbrojtjen më efektive të të drejtave të anëtarëve të këtij komuniteti. Edhe më sensitive paraqitet gjendja në kushtet e pazakonta të post-pandemisë së COVID-19, kur përballë nevojës së mbrojtjes së të drejtave të njeriut kanë “ndërhyrë” masa me karakter kufizues të këtyre të drejtave. Problematika e kushteve të jetesës së minoritetit kombëtar Egjiptian ka qënë tashmë prej shumë vitesh në vëmendjen e institucionit të Avokatit të Popullit, duke ndjekur dhe konstatuar nga afër gjendjen dhe kushtet e jetesës së familjeve dhe individëve pjestarë të këtij minoriteti, e duke rekomanduar edhe masat e përshtatshme për përmirësimin e kushteve të jetesës së tyre në një kohë sa më të shpejtë të mundshme.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë në nenin 15, i cilëson të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, “*të pandashme, të patjetërsueshme e të padhunueshme*” dhe si bazë të gjithë rendit tonë juridik, duke sanksionuar kështu barazinë dhe ndalimin e diskriminimit për të gjithë individët të cilët, jetojnë në territorin e Republikës së Shqipërisë. Institucioni i Avokatit të Popullit ka ndjekur dhe po ndjek në vazhdimësi këtë problematikë, e cila ngërthen në vetvete një sërë të drejtash themelore dhe që lidhen drejtpërdrejt me cilësinë e jetës e rrjedhimisht të drejtën themelore të njeriut, të njohur si “*e drejta për jetën*”, e garantuar në nenin 21, të Kushtetutës.

Plani Kombëtar i Veprimit për Barazi, Përfshirje dhe Pjesëmarrjen e Romëve dhe Egjiptianëve 2021-2025², si një dokument relativisht i ri i politikave specifike për integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve u atribuon njesive të vetëqeverisjes vendore një rol të rëndësishëm, duke përçarur frymën e bashkëpunimit nga këto institucione si struktura të cilat duhet të luajnë një rol edhe më praktik dhe specifik bazuar në përgjegjësitë dhe fushën e zgjeruar të veprimtarisë së tyre, të mbështetur tek parimi i decentralizimit dhe reforma e administrimit territorial.

Bashkia Vlorë si njësi e vetëqeverisjes vendore duhet të luajë një rol më proaktiv, udhëhequr nga parimi i autonomisë vendore, në përputhje me legjislacionin në fuqi, parim i cili në pikën 2, të nenit 2, të Ligjit nr.139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, i ndryshuar, përkufizohet si:

“...e drejta dhe aftësia e njësive të qeverisjes vendore, të krijuara sipas Kushtetutës dhe këtij ligji dhe në kuadër të kufizimeve të tij, që të rregullojnë dhe të administrojnë një pjesë thelbësore të çështjeve publike nën përgjegjësinë e tyre dhe në interes të bashkësisë”.

Sikurse përcaktohet shprehimisht në pikën 1, të nenit 8, të ligjit nr.139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, i ndryshuar:

“Organet e njësive të vetëqeverisjes vendore mund të ndërmarrin nisma me interes publik vendor në territorin e juridiksionit të tyre për çdo çështje që nuk u ndalohet me ligj, ose që nuk i është dhënë ekskluzivisht me ligj një organi tjetër shtetëror”.

Bashkia Vlorë, si njësi bazë e vetëqeverisjes vendore, në këtë kuptim është e veshur me përgjegjësi efektive që mundësojnë një drejtëm efikas, aq edhe afër qytetarit. Disa nga aspektet sensitive të gjendjes aktuale të minoritetit kombëtar Egjiptian në Shqipëri kanë të bëjnë me kushtet e tyre të vështira të jetesës, varfërinë, aksesin në shërbimet mjekësore, nivelin e ulët të arsimimit dhe

² Miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr. 701 datë 18.11.2021;

kulturën e traditat e tyre. Mungesa e kushteve minimale të jetesës së këtij minoriteti është një problem serioz që vështirëson integrimin e plotë të tyre në shoqëri. Kjo situatë bën që anëtarë të këtyre komuniteteve të ndihen të diskriminuar, të pabarbartë me pjesën tjetër të popullsisë dhe me mungesë shprese për të ardhmen.

Gjendja e krijuar me komunitetin Egjiptian në lagjen e njohur si “*Partizani*”, identifikon nevojën e mbështetjes së vazhdueshme e të përhershme, nëpërmjet marrjes së masave të shpejta dhe efikase, për krijimin e kushteve normale të jetesës, me qëllim arritjen e standardeve më të larta të integritit të pakicave kombëtare nga ana e organeve me kompetenca ekzekutive dhe përfaqësuese, të Bashkisë Vlorë. Bashkia duhet të marrë masa për t’i ardhur në ndihmë këtij komuniteti me garantimin e standardeve më të mira të mundshme, përfshirë analizën e situatës, objektivat dhe prioritetet në disa fusha të rëndësishme si arsimimi, punësimi, strehimi, mbrojtja sociale, përfshirja në vendimmarrje e zhvillimi urban.

Marrja e këtyre masave shkon në të njëjtën linjë me përmbushjen e kriterëve politike që Bashkimi Europian ka vendosur ndaj vendit tonë, si kusht për procesin e integritit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian. Konkretisht, një nga këto kushte ka të bëjë me, përmirësimin e të drejtave të njeriut dhe të kushteve social-ekonomike, ku përfshihen si subjekte edhe minoritetet kombëtare në vend.

Nga ana tjetër, mirëqeverisja, e cila afirmohet në mënyrë të veçantë nga Karta e të Drejtave Themelore e BE, duhet të konsiderohet si një koncept i cili nevojitet të përvetësohet në veprimtarinë e përditshme të organeve publike. Rritja e standardit të shërbimeve publike të ofruara nga organet e administratës në cdo nivel është në qendër të politikave dhe angazhimeve të shtetit shqiptar në kuadër të procesit të integritit në Bashkimin Europian dhe përafrimit të legjislacionit tonë me Acquis Communautaire. Një iniciativë që tregon angazhim në këtë drejtim është *Dokumenti i politikave të standardeve të shërbimeve në Shqipëri*, i cili shqyrton sfidat që hasen në përkufizimin e standardeve të shërbimeve publike, si dhe paraqet kornizën e përgjithshme dhe zgjidhjet praktike të politikave për të nxitur zhvillimin e standardeve të shërbimeve që u ofrohen qytetarëve³.

Nga ana tjetër, vlerësojmë të sjellim në vëmendje faktin se organet e pushtetit vendor, si organet qeverisëse të cilat janë më afër qytetarit se çdo organ tjetër, duhet të kujdesen që marrja e shërbimeve publike të mos i mohohet në mënyrë arbitrare dhe jo proporcionale asnjë qytetari, pavarësisht rrethanave të veçanta.

Organi i pushtetit vendor duhet të reflektojë një sjellje e cila të mos jetë përjashtuese apo diskriminuese kundrejt grupimeve të caktuara të qytetarëve të cilët kanë të drejta të barabarta pavarësisht gjendjes apo përkatësisë ekonomike, sociale, kulturore, etnike, arsimore, etj.

³ Dokument politikash për Standardet e Shërbimeve Publike në Shqipëri - <https://konsultimipublik.gov.al/Konsultime/Detaje/532>

Qendrimi i mbajtur nga Bashkia Vlorë për rastin e paraqitur, tregon së pari mungesë të theksuar të qasjes së duhur të këtij institucioni për të siguruar qeverisje në nivel sa më afër qytetarëve⁴, por edhe mungesë të vullnetit për sjelljes të mirë administrative dhe bashkëpunim me institucionin e Avokatit të Popullit, i cili pasi ka marrë njoftim apo dijeni nga media për rastin ka iniciuar kryesisht hetimin administrativ, duke i dhënë Bashkisë mundësinë që, në bazë të parimit të kontradiktoritetit, të parashtojë qendrimin e saj për rastin në fjalë.

Në konkluzion të sa u parashtrua dhe arsyetua, vlerësojmë se sjellja e Bashkisë Vlorë përkundrejt adresimit të situatës në tërësi sa i takon gjendjes dhe të drejtave të minoritetit kombëtar Egjiptian në lagjen e njohur si “*Partizani*” në Vlorë, nuk garanton standardin e pritshëm për qeverisje dhe garanci social-ekonomike për qytetarët e grupet në nevojë, e aq më pak standardin e nevojshëm të garantimit të të drejtave thelbësore të qytetarëve.

Për të adresuar problemetikën e evidentuar dhe për të kontribuar në përmirësimin e qasjes, aq më tepër institucionet e pushtetit vendor, duhet të garantojnë standardet më të larta për qeverisje në nivel sa më afër qytetarëve.

Për sa më sipër, me qëllim garantimin e një cilësie jetese më të mirë jetese për anëtarët e komunitetit Egjiptian, në lagjen e njohur si “*Partizani*”, Vlorë, bazuar në, nenin 1, të “*Deklaratës Universale të të Drejtave të Njeriut*”, ku thuhet shprehimisht se:

“Të gjitha qëniet njerëzore lindin të lira e të barabarta nga pikëpamja e dinjitetit dhe e të drejtave”,

në mbështetje të pikës 3, të nenit 63, të Kushtetutës, ku thuhet shprehimisht se: “*Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike*”,

dhe në vijim të nenit 21/b, të Ligjit nr.8454 datë 4.02.1999 “*Për Avokatin e Popullit*”, i ndryshuar, ku thuhet shprehimisht se:

“Pas përfundimit të hetimit, Avokati i Popullit kryen këto veprime:

- *paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ që, sipas tij, ka shkaktuar shkelje të të drejtave të njeriut...”*.

REKOMANDOJMË

- (i) Ushtrimin e plotë dhe efektiv të funksioneve dhe kompetencave të Bashkisë Vlorë për një vlerësim të plotë e gjithpërfshirës, me qëllim përmirësimin e kushteve të jetesës së

⁴ Referuar misionit të bashkisë si organ i pushtetit vendor që siguron qeverisjen e efektshme, efikase dhe në një nivel sa më afër qytetarëve⁴, për të garantuar mbrojtjen sa më efektive të të drejtave dhe interesave të ligjshme të tyre. Për më tepër, qasja proaktive e sjelljes institucioneve dhe rritja e ndërgjegjësimit, është parashikuar edhe nga “*Plani kombëtar i veprimit për barazi, përfshirje dhe pjesëmarrjen e romëve dhe egjiptianëve në Republikën e Shqipërisë*”.

komunitetit Egjiptian që banon në lagjen “*Partizani*”, Vlorë, në mënyrë të vazhdueshme dhe të qëndrueshme;

- (ii) Fillimin e procedurës administrative, evidentimin e punonjësve përgjegjës të cilët janë bërë pengesë duke mos i kthyer përgjigje kërkesave të Avokatit të Popullit, për dërgimin e informacionit të kërkuar, si dhe marrjen e masave administrative e disiplinore ndaj tyre.

Në përputhje me nenin 22, të Ligjit nr.8454 datë 4.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, plotësuar me Ligjin nr.8600 datë 10.04.2000, ndryshuar me Ligjin nr.9398 datë 12.05.2005, ku përcaktohet se:

“Organet të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar një rekomandim, duhet ta shqyrtojnë rekomandimin dhe të kthejnë përgjigje brenda 30 ditësh nga data e dërgimit të rekomandimit”, lutemi, pas shqyrtimit, të n’a vini në dijeni për qëndrimin ndaj këtij rekomandimi.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj,

K O M I S I O N E R I

Vilma SHURDHA